

ARVOKESKUSTELUA PALVELUISTA

Syksyn aikana kaupungin budjettikäsittelyn aikana peräänkuulutettiin arvokeskustelua kaupungin palvelujen priorisoinnista. Tämä koskee koko palvelukenttää, joskin sosiaali- terveyssektorin osuus on yli 60 % nettokäyttötaloudesta.

Vaikka Mikkelin oma väestöpohja on riittävä perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyvän sosiaalitoimen tehtävien hoitamiseen, ympärillämme on kuntia joiden oma asukasohja ei riitä tähän. Muuttoliike ja väestön ikääntyminen muuttavat seutumme toimintaympäristöä koko ajan suuntaan, jossa tarvitaan entistä enemmän yksituumaisuutta. Kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskeva puitelaki haastaa kuntia uudistumaan, etsimään ”leveimpiä hartioita” vastuun kantaan - jopa yhdistymään, jolloin rakenteiden keventymisestä tuleva hyöty saataisiin ohjattua palveluiden tuottoon.

Riippumatta organisointitavasta palvelut jaetaan niiden saatavuuden perusteella kolmeen ryhmään: lähipalvelut, etäammalle sijoittuvat seudulliset palvelut ja laajaa väestöpohjaa edellyttävät keskitetyt palvelut. Keskusteluun, joka koskee näitä yhteisillä rahoillamme tuotettuja palveluja, toivon jokaisen kuntalaisen osallistuvan. Lähipalveluiksi luetaan palvelut, joita osa väestöstä käyttää jopa päivittäin, joiden piirin on helppo hakeutua tai ne tuodaan ihmisille kotiin. Lähipalveluiden tulee olla myös vammaisten saavutettavissa.

Reaktio virkamiesesitykseen omaishoidon tuen leikkauksesta osoitti, että kuntalaiset ja luottamushenkilöt arvostavat omaishoitoa. Omaishoidon tuki kuuluu mielestäni sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluihin, samoin kuin vanhusten kotihoito, palveluasuminen, iäkkäiden terveysneuvonta, lasten päivähoito, lapsiperheiden kotipalvelu, neuvolatoiminta, perhetyö, kouluterveydenhuolto. Listaa voi vielä jatkaa, mutta nyt kuntalaisten on aktivoituttava ja osallistuttava keskusteluun. Anttolan perustason vastaanotto kuuluu anttolalaisten lähipalveluihin.

Samalla on hyvä aloittaa keskustelu siitä, miten me, nyt vielä työiässä olevat, haluamme meitä tulevaisuudessa hoidettavan. Haluammeko satsata terveyttä edistäviin, kuntouttaviin toimenpiteisiin, jolloin tulevaisuudessa hoidon tarvekin pienenee? Tulevina vuosina rakenteiden muuttuessa on keskeistä myös muutosvirrat kansalaisten asenteissa: nähdäänkö oikeuksien rinnalla myös oma vastuu. Itse näkisin ”kolmen pilarin mallin” tavoitteeksi: julkiset, yksityiset ja kansalaisten omalla vastuulla toteutetut palvelut. Toimivan kansalaisyhteiskunnan edellytyksenä on elävä lähidemokratia ja aktiiviset kansalaiset.

Seija Korhonen
Mikkelin kaupunginvaltuutettu